

2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (ex 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos Reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai)

Šis reglamentas įsigaliojo 2014 m. sausio 1 d.

Svarbiausios nepasikeitusios nuostatos:

- *De minimis* pagalbos sumos viršutinė riba išlieka nepakitusi – 200 000 EUR. Ši viršutinė riba vis dar būtina siekiant užtikrinti, kad priemonės, kurioms taikomas šis reglamentas, galėtų būti laikomos nedarančiomis poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai ir neiškraipančiomis konkurencijos arba nekeliančiomis tokios grėsmės.
- Bendra vienai įmonei, vykdančiai krovinių vežimo keliais veiklą samdos pagrindais arba už atlygį, teikiamos *de minimis* pagalbos suma kiekvienoje valstybėje narėje neviršija 100 000 EUR per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį. *De minimis* pagalba nėra naudojama krovinių vežimo keliais transporto priemonėms įsigyti.
- Jeigu pagalba išmokama dalimis, jos vertė yra diskontuojama suteikimo metu. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant, yra pagalbos suteikimo metu galiojusi diskonto norma.

Svarbiausios patikslintos nuostatos

- Jei įmonė vykdo krovinių vežimo keliais veiklą samdos pagrindais arba už atlygį ir taip pat kitą veiklą, kuriai taikoma 200 000 EUR viršutinė riba, ta 200 000 EUR viršutinė riba taikoma tokiai įmonei, jeigu atitinkama valstybė narė tinkamomis priemonėmis, kaip antai atskirdama veiklos sritis ar sąnaudas, užtikrina, kad pagalba krovinių vežimo keliais veiklai neviršytų 100 000 EUR ir kad *de minimis* pagalba nebūtų naudojama krovinių vežimo keliais transporto priemonėms įsigyti.
- Integruotos paslaugos teikimas, kai faktinis vežimas keliais yra tik vienas iš elementų (pvz., perkraustymo paslaugos, pašto ar kurjerių paslaugos arba atliekų surinkimo ar perdirbimo paslaugos), neturėtų būti laikomas vežimo paslauga.
- *De minimis* pagalba laikoma suteikta tuo momentu, kai įmonė pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą įgyja juridinę teisę tokią pagalbą gauti, nepriklausomai nuo *de minimis* pagalbos išmokėjimo įmonei datos.

Svarbiausios naujos nuostatos:

Taikymo sritis

- *DE minimis* reglamentas gali būti taikomas sunkumų turinčioms įmonėms.
- *De minimis* reglamentas gali būti taikomas anglių sektoriuje veikiančioms įmonėms.

Apibrėžtys

- Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nusprendė, kad visi to paties subjekto (teisiškai ar *de facto*) kontroliuojami subjektai turėtų būti laikomi viena įmone.
- „Vienos įmonės“ apibrėžtis:
 - a) viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių balsų daugumą;
 - b) viena įmonė turi teisę paskirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros organo narių;
 - c) pagal sutartį arba vadovaujantis steigimo sutarties ar įstatų nuostata vienai įmonei suteikiama teisė daryti kitai įmonei lemiamą įtaką;

d) viena įmonė, būdama kitos įmonės akcininkė arba narė, vadovaudamasi su tos įmonės kitais akcininkais ar nariais sudaryta sutartimi, viena kontroliuoja tos kitos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą.

Įmonės, kurios a–d punktuose nurodytais santykiais yra susijusios per vieną ar daugiau kitų įmonių, taip pat laikomos viena įmone.

- Susijusių įmonių grupė būtų laikoma viena įmone, bet įmonės, kurių vienintelis tarpusavio ryšys yra kiekvienos iš jų tiesioginė sąsaja su ta pačia viešąja įstaiga arba įstaigomis, nebūtų laikomos tarpusavyje susijusiomis.

De minimis pagalba

- Jei dvi įmonės susijungia arba viena įsigyja kitą, apskaičiuojant, ar nauja *de minimis* pagalba naujai arba įsigyjančiajai įmonei viršija atitinkamą viršutinę ribą, atsižvelgiama į visą ankstesnę *de minimis* pagalbą, suteiktą bet kuriai iš susijungiančių įmonių. *De minimis* pagalba, kuri teisėtai suteikta prieš susijungimą arba įsigijimą, tebėra teisėta.
- Jei viena įmonė suskaidoma į dvi ar daugiau atskirų įmonių, iki suskaidymo suteikta *de minimis* pagalba priskiriama įmonei, kuri ja pasinaudojo, o tai iš principo yra įmonė, perimanti veiklą, kuriai vykdyti *de minimis* pagalba panaudota. Jei toks priskyrimas neįmanomas, *de minimis* pagalba proporcingai paskirstoma remiantis naujųjų įmonių nuosavo kapitalo balansine verte suskaidymo įsigaliojimo dieną.
- Kai įmonė veikia keliuose sektoriuose ir neįmanoma užtikrinti, kad veiklai sektoriuose, kuriems taikomos mažesnės *de minimis* viršutinės ribos, *de minimis* pagalba būtų teikiama tik neviršijant tų mažesnių ribų, visai įmonės veiklai turėtų būti taikoma mažiausia viršutinė riba.

Bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimas

- Teikiant pagalbą, kurią sudaro paskolos:
 - kai pagalbos gavėjas yra didelė įmonė, jos padėtis turi prilygti bent jau B kredito reitingui;
 - paskola yra užtikrinta ne mažiau kaip 50 % paskolos vertės užstatu ir paskola yra pirmuoju atveju: 1 000 000 EUR (arba įmonių, vykdančių krovinių vežimo keliais veiklą, atveju – 500 000 EUR) per penkerius metus, arba antruoju atveju: 500 000 EUR (arba įmonių, vykdančių krovinių vežimo keliais veiklą, atveju – 250 000 EUR) per dešimt metų;
 - jeigu paskola sudaro mažesnę tų sumų dalį ir (arba) suteikiama trumpesniam negu atitinkamai penkerių arba dešimties metų laikotarpiui, tos paskolos bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuojamas kaip atitinkama nustatytos atitinkamos viršutinės ribos dalis.
- Teikiant pagalbą, kurią sudaro garantijos:
 - kai pagalbos gavėjas yra didelė įmonė, jos padėtis turi prilygti bent jau B kredito reitingui;
 - garantija neviršija 80 % pagrindinės paskolos sumos ir garantuojama suma yra pirmuoju atveju: 1 500 000 EUR (arba įmonių, vykdančių krovinių vežimo keliais veiklą, atveju – 750 000 EUR), o garantijos trukmė yra penkeri metai, arba antruoju atveju: 750 000 EUR (arba įmonių, vykdančių krovinių vežimo keliais veiklą, atveju – 375 000 EUR), o garantijos trukmė yra dešimt metų;
 - jeigu garantuojama suma sudaro mažesnę tų sumų dalį ir (arba) garantija suteikiama trumpesniam negu atitinkamai penkerių arba dešimties metų laikotarpiui, tos garantijos bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuojamas kaip atitinkama 3 straipsnio 2 dalyje nustatytos atitinkamos viršutinės ribos dalis

Pagalbos sumavimas

- *De minimis* pagalba, suteikta pagal šį reglamentą, gali būti sumuojama su *de minimis* pagalba, suteikta pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 360/2012 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms, neviršijant tame reglamente

nustatytos viršutinės ribos. Ji gali būti sumuojama su *de minimis* pagalba, suteikta pagal kitus *de minimis* reglamentus, neviršijant šio reglamento nustatytų atitinkamų viršutinių ribų.

- ✓ Valstybės narės turėtų turėti galimybę įsteigti centrinį registrą, kuriame būtų išsami informacija apie suteiktą *de minimis* pagalbą, ir tikrinti, ar bet kokia naujai suteikta pagalba neviršija atitinkamos viršutinės ribos.
- ✓ Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Komisija ir kurio tiesiogiai arba netiesiogiai valstybė narė nekontroliuoja, nėra valstybės pagalba ir į ją neturėtų būti atsižvelgiama nustatant, ar laikomasi atitinkamos viršutinės ribos.
- ✓ Kai *de minimis* pagalbos schema įgyvendinama per finansinius tarpininkus, reikėtų užtikrinti, kad pastarieji negautų jokios valstybės pagalbos. Tai gali būti padaryta, pavyzdžiui, reikalaujant, kad finansiniai tarpininkai, kurie naudojami valstybės garantija, mokėtų rinkos principus atitinkančią priemoką arba pranašumus visiškai perduotų galutiniams gavėjams, arba laikantis *de minimis* viršutinės ribos ir kitų šio reglamento sąlygų ir tarpininkų lygmeniu.

2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (ex 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos Reglamentas (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje)
Šis reglamentas įsigaliojo 2014 m. sausio 1 d.

Svarbiausios patikslintos ir naujos nuostatos, taikomos teikiant *de minimis* pagalbą, išdėstytos Reglamente Nr. 1407/2013 atitinkamai perkeltos ir į Reglamentą Nr. 1408/2013, papildomai atkreiptinas dėmesys į naujas nuostatas, pateikiamas žemiau.

Taikymo sritis

- Jeigu įmonė vykdo veiklą pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje ir taip pat viename ar keliuose sektoriuose arba kitose veiklos srityse, kurioms taikomas Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013, tas reglamentas taikomas pagalbai, skirtai pastariesiems sektoriams arba veiklos sritims, su sąlyga, kad atitinkama valstybė narė tinkamomis priemonėmis, kaip antai atskirdama veiklos sritis ar sąnaudas, užtikrina, kad pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriaus veiklai vykdyti nebūtų skiriama *de minimis* pagalba, suteikta pagal tą reglamentą.
- Jeigu įmonė vykdo veiklą pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje ir žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje, Komisijos reglamento (EB) Nr. 875/2007 nuostatos taikomos pagalbai, skirtai pastarajam sektoriui, su sąlyga, kad atitinkama valstybė narė tinkamomis priemonėmis, kaip antai atskirdamos veiklos sritis ar sąnaudas, užtikrina, kad pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriaus veiklai vykdyti nebūtų skiriama *de minimis* pagalba, suteikta pagal tą reglamentą.

DE minimis pagalba

- Bendra vienai įmonei suteiktos *de minimis* pagalbos suma kiekvienoje valstybėje narėje neviršija 15 000 EUR per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį.

Bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimas

- Teikiant pagalbą, kurią sudaro paskolos:
 - kai pagalbos gavėjas yra didelė įmonė, jos padėtis turi prilygti bent jau B kredito reitingui;

- paskola yra užtikrinta ne mažiau kaip 50 % paskolos vertės užstatu ir paskola yra pirmuoju atveju: 75 000 EUR per penkerius metus, arba antruoju atveju: 37 500 EUR per dešimt metų;

- jeigu paskola sudaro mažesnę tų sumų dalį ir (arba) suteikiama trumpesniam negu atitinkamai penkerių arba dešimties metų laikotarpiui, tos paskolos bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuojamas kaip atitinkama nustatytos atitinkamos viršutinės ribos dalis.

- Teikiant pagalbą, kurią sudaro garantijos:

- kai pagalbos gavėjas yra didelė įmonė, jos padėtis turi prilygti bent jau B kredito reitingui;

- garantija neviršija 80 % pagrindinės paskolos sumos ir garantuojama suma yra pirmuoju atveju: 112 500 EUR, o garantijos trukmė yra penkeri metai, arba antruoju atveju: 56 250 EUR, o garantijos trukmė yra dešimt metų;

- jeigu garantuojama suma sudaro mažesnę tų sumų dalį ir (arba) garantija suteikiama trumpesniam negu atitinkamai penkerių arba dešimties metų laikotarpiui, tos garantijos bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuojamas kaip atitinkama 3 straipsnio 2 dalyje nustatytos atitinkamos viršutinės ribos dalis

- ✓ Didžiausia bendra Lietuvos žemės ūkio produkto gamybos sektoriaus įmonėms suteiktos *de minimis* pagalbos suma 25 860 000 EUR.